

PAŹDZIERNIK

23

NIEDZIELA

Dziś św. Seweryna
Jutro św. Rafała

SŁOŃCE	
Wschód	Zachód
6-13	16-27
KSIĘŻYC	
Wschód	Zachód
6-19	16-17
Of. dnia	Ubyło
10-14	6-32

TEATR WIELKI: „Harnasie” i „Verbum Nobile”.
TEATR NARODOWY: „Szkoła obywateli”.
TEATR NOWY: „Bratnie dusze” Rostrowskiego.
TEATR LETNI: „Jean”.
TEATR POLSKI: „Papa Nikołusz” w reż. Wiercińskiego.
TEATR MAŁY: „Rozwiedzmy się” w przekładzie Cwojdzkiego.
KAMERALNY: o g. 8.15 „Głębia na zimnie”.
TEATR MALICKIEJ: co wieczór o godz. 8.15 komedia muzyczna „Odrobina Miłości”.
TEATR ATENEUM: „Świętoszek” STOLECZNY TEATR POWSZECHNY (Annapol bud. 41) o godz. 19 „Andrzej Sziorna”.
MALE QUI PRO QUO: nowa rewia „Nic nie wiadomo”.
ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE: „Wielki sąd”.
INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36): Od środy „Uciekła mi przepióreczka”.
TEATR „8.15”: przepiękna operetka „Księżna Czardasza”.
TEATR DLA DZIECI T. ORTYMA (gmach Teatru Wielkiego). W niedzielę o godz. 12 i 15 poraz ostatni „Śpiąca Królewna”.

TEATR „MALE QUI PRO QUO”
 Rekordowym powodzeniem cieszy się grana obecnie rewia p. t.: **NIC NIE WIADOMO!**
 Poszczególne numery tej rewii jak np. Szyncl, Podróże kształcą, Adwokat i Tenor, Won i inne w koncertowym wykonaniu Dymytry, Olszy, Górskiej, Kamińskiej i Grossówny na czele całego zespołu wywołują huragany śmiechu i bezustanne oklaski.

KINA CHRYŚCJAŃSKIE
 Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11.25.
 AS: „Tajemnica Zamku”.
 HOLLYWOOD: „Perły i serce” na scenie rwia.
 ITALIA: „Kapitan Mollénard”.
 JURATA: „Ostatnia noc skazania” oraz „Niewinnie się zaczęło”.
 KINO PARAFII ŚW. AUGUSTY-NA: „Niedorajd”.
 KINO ŚW. ANDRZEJA: „Tarzan i zielona bogini”.
 KOMETA: „Tajemniczy przeciwnik” i rewia
 MARS: „Gdy kwitną bzy”.
 MIEJSKIE: „Hipocrecja 8: „Obcym wstęp wzbroniony”.
 PRAGA: „Królowa przedmieścia” i rewia.
 PRASKIE OKO: „Hrabina Władysław”.
 SOKOL: „Perły korony” i „Święto hawańskie”.
 STUDIO: „Olimpiada” II część „Święta piękna”.
 RGMA: „Złotowłosa”.
 ŚWIT: „Kalanad” i „Książę X”.
 ŚWIAT: „Port Artura” i „Marsz na Zanzibar”.

Złóż ofiarę
na F. O. M.

Głodujący nauczyciele sowieccy ogłosili strajk demonstracyjny

MOSKWA, 22. 10. Grupa nauczycieli sowieckich szkół powszechnych nadesłała do przewodniczącego rady komisarzy ludowych Molotowa alarmujący telegram stwierdzający, że nauczyciele sowieccy od kilku miesięcy nie otrzymują swoich poborów i głodują. W samym tylko obwodzie rostowskim nad Donem zaległości państwa sowieckiego wobec nauczycieli, wyniosła olbrzymią sumę 8 milionów

Ruś Podkarpacka w świetle cyfr

Uwaga całej Europy zwrócona jest teraz na niewielki kraik górski, który stał się terenem bohaterów z czechą żandarmerią i wojskiem. Niestety bardzo mało wiemy o tej prowincji, leżącej na południowy zachód od województwa stanisławowskiego. Poniżej podajemy parę cyfr, które niewątpliwie zainteresują czytelników.

Powierzchnia Rusi Podkarpackiej (nie licząc preszowskiego, z mieszaną ludnością słowacko-rusinią) zajmuje 11.400 km. kw. drałowych. Na obszarze tym mieszka 616 tysięcy mieszkańców. Na 1 km. kwadratowy przypada więc niespełna 54 osoby.

Pod względem zajęcia ludności, stosunki układają się w ten sposób: rolników 66.3 proc. W górnictwie i przemyśle pracuje 11.9 proc. Inne zawody 12.9 proc. Jest więc to kraj rolniczy, lecz nie w tym stopniu co np. województwo tarnopolskie lub Wołyń. Dane powyższe podajemy w świetle spisu ludności z 1930 r.

Przyrost naturalny jest na Rusi Podkarpackiej najwyższy w Europie: 20 na 1000 rocznie.

Powierzchnia wykorzystana dla celów rolniczych zajmuje obszar 876.900 ha. Pozostałe 263.100 ha zajmują góry i lasy. Jeżeli chodzi o uprawę poszczególnych zbóż i warzyw, to na pierwszym miejscu należy wymienić kartofle, następnie pszenicę, owoce i żyto.

W roku 1937 zarejestrowano tu 41.300 koni, 219.500 bydła rogatego (w tym krów 109.000), 82.200 trzody chlewnej, 105.700 owiec, 25.900 kóz. Pod względem hodowli bydła, Ruś Podkarpacka zawansowana jest bardziej, niż sąsiednie tereny Małopolski.

Skromnie przedstawia się też przemysł. Ogółem pracuje tu 686 zakładów przemysłowych zatrudniających 86.509 robotników.

Pod względem etnograficznym Ruś Podkarpacka jest krajem o ludności mieszanej. Najwięcej jest tu Rusinów, z których jednak zaledwie nieznaczna część przynależy do narodowości ukraińskiej. Wielu uważa się za Rosjan. Bezwzględna większość zaś, to ludność o słabym poczuciu narodowym, która by chciała powrócić do Węgier, zgodnie z tysiącletnią tradycją. Poza tym jest sporo Wę-

row i niewielkie skupienia kolonistów niemieckich. W paru wioskach granicznych na wschodzie mieszka trochę ludności rumuńskiej.

Rola żydów na Rusi Przykarpackiej Cadykowie sprzedają chasydom bilety wstępu do raju

Ruś Przykarpacka stanowi obecnie główny temat rozmów politycznych. Nic też dziwnego, że prasa — z uwagi na doniosłe znaczenie problemu Rusi Przykarpacskiej i ostateczne rozstrzygnięcie jej losu poświęca temu zagadnieniu sporo miejsca, starając się mniej więcej naświetlić panujące tam stosunki polityczne i etnograficzne możliwie jak najwszechstronnie.

Nigdzie jednak nie uwydatniono roli żydów na Rusi Przykarpackiej tak trafnie i dosadnie, jak to uczynił znany żyd. publicysta p. Singer w swoim liście z Użhorodu umieszczonym dnia 18 b. m. w lwowskiej „Wieczornej Chwili”.

Oto najciekawsze wyjątki: „Kraj liczy 60 proc. analfabetów. Ciemność chłopiejskiej towarzyszy fanatyzm mas żydowskich. Obok gusła chłopiejskiego, zabobon gnieździ się w nędznych domkach żydowskich”.

A dalej: „Setki cadyków grasuje wśród ubogich żydów, dziesiątki cudzoziemców wypisuje nadzorem biletów wejścia do raju. Wykują się i wyrzekają nawzajem. W zakartym hoju cadyków koszty wojenne ponoszą chasydy i munkacze, sepińscy, sewilińscy i inni. Macherzy spekulowali na ciemności chłopów i fanatyzmie żydów”.

Mówi się i pisze o: Rusinach, Węgrach, Niemcach, Rumunach i Czechach zamieszkujących Ruś Przykarpacką, a o cadykach i chasydach nie lub tylko ogólnikowo. Tymczasem według obliczeń p. Sngera, co 7-my tamtejszy mieszkaniec — to obywatel

NOWOŚĆ
URNY NA GROBY
POLECA
H. MARENDOWSKI
 WARSZAWA • LESZNO 4
PLAMIEŃ URN NIE GASI NAJSILNIEJSZY WIATR

możeszowego wyznania, którego „lekceważyć” nie można, gdyż, jak dalej pisze p. Singer: „Już od roku 1919 po pogromie węgierskim ludność żydowska tym chętniej garnęła się do państwa Czechosłowackiego. Nędznie zaręczmarz stał się pionierem kultury czeskiej, ponieważ żydów przerobiono na Czechosłowaków. Oni dali bowiem podstawę szkolnictwu Rusi Zakarpackiej.”

Wniosek prosty. Zanim wszys-

cy tamtejsi żydzi w liczbie 102 tys. wyjadą do „raju” zechcą niewątpliwie decydować o przynależności Rusi Zakarpackiej według swego niczym nie splamionego sumienia. Warto jednak, aby p. Singer zajął się również opracowaniem roli polskich cadyków, i wraz z nim po zakupieniu biletu wyjechał do upragnionego „raju”.

T. K.

„Alma Mater” Narodowe pismo akademickie

Ostatnio ukazał się w sprzedaży pierwszy w b. r. akademickim (12) numer „Alma Mater”. Zawiera on wiele cennych artykułów z dziedziny politycznej, społecznej, oraz bogaty dział z życia akademickiego.

Szczególnie ciekawy jest wywiad z autorem „Zmierzchu Izraela” b. naczelnym redaktorem ABC dr. Tadeuszem Gluzińskim — Henrykiem Rolickim. Na uwagę zasługuje także artykuł wstępny zatytułowany „O nową Polskę”, będący jak gdyby wyznaniem wiary młodego pokolenia akademickiego oraz artykuły Z. Dymekiego „Wobec zmian w Europie”, Andrzeja Płodowskiego „Ddemaskowanie” „Maszon w tożde uczoności” i „Andrzeja Lubicza „Zadamy wspólnej granicy z Węgrami”.

„Alma Mater” zachowując tradycję roku ubiegłego nie jest organem żadnej partii politycznej, a jej ambicją jest jak w roku ubiegłym dotrzeć do wszystkich akademików — Polaków. Cena egzemplarza 10 gr. Alma Mater nabyć można u kolporterów ideowych oraz w administracji Nowy Świat 15 I piętro (kantor „ABC”).

Ofiary

Kędziński — 2 zł., Szymborski — 2 zł., Świerczyński — 2 zł., Kołomecki — 2 zł., Polewski — 1 zł., Sitek — 1 zł., Bartosik — 1 zł., Ciszewski — 1 zł., Ostrowski — 1 zł., Boskowski — 1 zł., Lipowski — 1 zł., Trzebiński — 1 zł., Rosolak — 1 zł., Wejlski — 1 zł., Pawłowski — 50 gr., Kowalski — 50 gr., Korosek — 50 gr., Hauzer — 5 zł., 50 gr.

OGŁOSZENIA DROBNE

ROZNE
A. WYTWORNI BIELIZNY
S. ULSZEWSKI
 Warszawa, Koszykowa 45.
 poleca bieliznę daniską, męską, dziecięcą, poscielową, piżamy, tu stonose pasy brzusne. Firma istnieje od 1912 r. 10 proc. rabatu dla okazicieli nin. ogłoszenia. Sprzedaż letalczna hurtowa

FUTRA Antoni Młynarski, Warszawa, Nowy Świat 22 m. 30 podwórce na prawo parter. Telefon 284-84

FUTRA Aleksander Kacprzyk, Warszawa, ul. Krucza Nr. 7. Telefon 8-75-93. Ceny niskie. Wykonanie solidne.

FURMIERY — DYKIY Sprzedaż detalczna. Warecka 12, tel. 650-81.

parowa pralnia pierza, wytwórnia kolder, materacy, bielizny, Dąkowskiego, Marszałkowska 119. 2-48-11.

FUTER DAM KLEPACZ, N. Świat 43, tel. 223-89.

SUKNIE PALTA zimowe Jesienią. Ceny zniżone o połowę do 30 października. Duży wybór nowości poleca Wytwórnia „Wacława” Pomianowska, Wspólna 44 róg Marszałkowskiej (Sklep).

WYPRZEDAŻ partii **WELER** modnych, jesienich, sukniowych. Ceny niżej fabrycznych. Zobaczcie wystawę. Chmielna 35. Szynkowski.

MEBLE
A.A.A. TAPCZANY higieniczne. Fotele klubowe. Otomany, własnego wyrobu, Gotówka — Ratami H. Bielawski Zielna 17

MEBLE Stylowe, nowoczesne. Stół, łóżko, Sympalnie, Gabinet. Sztuki pojedyncze, wytworne meble tapicerskie poleca firma chrześcijańska „Ciezkowski” Nowy Świat 64, tel. 349-85. Wyrób własny. Warunki dogodne

MEBLE firma chrześcijańska „Ciezkowski” Plac Trzech Krzyży 12 I-sze piętro, poleca duży wybór nowoczesnych mebli. Warunki dogodne. Sztuki pojedyncze

MEBLE Intnie nowości poleca firma chrześcijańska „Ciezkowski” Nowy Świat 39. Wielki wybór — dogodne rozprawy. Prosimy zapamiętać adres: Nowy Świat 39, I piętro vis a vis „Kino Pan”

MEBLE na składzie i na zamówienie, własnego wyrobu, gwarantowane, poleca Wycieczkowski Nowy Świat 45, pracownia Leszno 101 m. 5.

NAUKA WYCHOWANIE
MUZYK udziela asystentka prof. Smidowicza (fortepian). Prawidłowe początki. Przystępne. Tel. 8.60.18.

ZIOŁA
ZIOŁA świeże wypróbowane na artrozycie, zapalenie stawów, nerw, wytręty, sklerozę i wszelkie choroby poleca Zielarna Książęca 6 — 11, tel. 722-55.

KUPNO SPRZEDAŻ
 Maszyn do pisania Forda podrobnego biurowe arytmometry Thales: duży wybór maszyn okazyjnych Sprzedaż — Kupno — Remonty Maczunder Marszałkowska 139 tel. 311-88.

RADIO odbiorniki najnowsze najdogodniejsze spłaty zamiany — okazynie gwarantowane. Naprawy, instalacje elektrotechniczne najsolidniej, najtaniej. Telefonicznie 2.76-07. Tadeusz Golaszewski, Ogrodowa 30.

LOKALE
5 LUB 3 POKOJONY lokal z nowoczesnymi wygodami od zaraz do wynajęcia. Wiadomość telefon 9.42-46.

PRACE POSZUKIWANE
 specjalista od szycia rannych pantofelek, szyciarki, szyciarki, szyciarki proszę kierować: ABC Nowy Świat 15

Zredukowany buchalter szuka pracy choćby nie w swoim zawodzie. Zgłoszenia proszę kierować Nowy Świat 15 — ABC.

Złóż ofiarę
na F. O. M.

GORNOSŁĄSKIE T-wo N. ŚWIAT 50 GÓRNICZO-HUTNICZE TEL. 6.92-69

Szkoła agitatorów komunistycznych Sowiecka republika Niemców Nadwołżańskich

MOSKWA, 22.10. Z powodu obchodzonej w Sowietach dwudziestej rocznicy wydania dekretu Lenina w sprawie utworzenia autonomicznej republiki Niemców Nadwołżańskich, cała prasa sowiecka podnosi znaczenie polityczne istnienia sowieckiej republiki Niemców Nadwołżańskich, w której kształcą się najlepsi agitatorzy komunistyczni narodowości niemieckiej.

Dzienniki podkreślają, że w dalszym ciągu republika Niemców Nadwołżańskich będzie ośrodkiem ideologii komunistycznej dla Niemców.

Pisząc o sukcesach gospodarczych republiki Niemców Nadwołżańskich, prasa sowiecka przemienia katastrofę głodową, która

w ciągu ostatnich pięciu lat dwukrotnie zdziesiątkowała kolonistów niemieckich.

Również masowe aresztowania i krwawe egzekucje dokonane na terenie republiki Niemców Nadwołżańskich w latach 1935 — 1937, które pochłonęły tysiące ofiar i niemal całe kierownictwo autonomicznej republiki niemieckiej starannie są przemalczane przez prasę sowiecką.

Kradzież pieniędzy na przyjęciu Skazanie aktora wileńskiego

WILNO, 22. 10. Przed sądem okręgowym w Wilnie toczyła się

sprawa z oskarżenia artystki Barbary Halmirskiej, przeciwko aktorowi Kazimierzowi Łyżwo występującemu pod pseudonimem Michałowski.

Akt oskarżenia zarzuca Michałowskiemu, że na prywatnym przyjęciu w jednym z domów wileńskich, okradł Barbarę Halmirską, wyciągając z jej portmonetki 115 złotych.

Halmirska zorientowała się szybko, że została okradziona, zawiadamiając o tym fakcie gospodarę domu. Założono wówczas rewizję, w czasie której skradzione pieniądze znaleziono w portfelu Michałowskiego.

Michałowski skazany został na 6 miesięcy więzienia.

Centra przemysłowe Z. S. R. R. mają być przesunięte na północ

MOSKWA, 22. 10. W Sowietach są prowadzone prace zmierzające do przesunięcia centrów przemysłowych Z. S. R. R. na północ. W tym celu na całej północy są prowadzone intensywne poszukiwania geologiczne dla stworzenia bazy surowcowej dla nowych okręgów przemysłowych.

W zriańskim obwodzie autonomicznym oraz w obwodach archangielskim i wologodzkiem są prowadzone badania geologiczne w poszukiwaniu potrzebnych pokładów mineralnych. W roku bieżącym pracowało tam około stu oddziałów. Część z nich jeszcze obecnie kontynuuje swoje roboty. Geologom udało się odnaleźć dużo cennych pokładów.

Na półwyspie Kanin odnaleziono pokłady z okresu węglowego ery paleozoicznej. Wskazuje to na istnienie węgla kamiennego.

W rejonie Onegi koło wsi Nosowszczyzna, geolog Aibow znalazł złoża niklu.

W rejonie rzek Ilcz i Chatura (zachodnie stoki Uralu) znaleziono cynę i żyły miedzi. Wielkich wysiłków dokonano w poszukiwaniu pokładów soli.

W Krazmie (rejon kotlarski) założono szyb z urządzeniami wiertniczymi, głębokości 900 m.

Pułk Bolesława Krzywoustego w Płocku

W związku z 800-letnią rocznicą śmierci króla Bolesława Krzywoustego pan minister Spraw Wojskowych wydał zarządzenie, mocą którego płocki pułk Artylerii Lekkiej nazwany został imieniem bohatera króla.

Jak wiadomo prochy Krzywoustego spoczywają w Bazylice Katedralnej w Płocku, w której w

dnio 28 bm. odbędzie się uroczyste nabożeństwo za spokój Jego duszy.

W końcu listopada zostanie w Katedrze wmurowana tablica, która upamiętni fakt nadania płockiemu pułkowi Artylerii nazwy Bolesława Krzywoustego. Jednocześnie pułk złoży przed sarkofagiem hołd i symboliczny meldunek.

Żyd zboczeniec skazany na rok więzienia

WILNO, 22. 10. Ostatnio przed sądem okręgowym w Wilnie toczyła się przy drzwiach zamkniętych sprawa, przeciwko ohydnyemu zboczeńcowi żydowi Fajnbergowi, oskarżonemu o usiłowanie zniewolenia 11-letniej dziewczynki.

Podczas seansu w kinie „Pan” w Wilnie, przed kilku miesiącami rozległ się przeraźliwy krzyk

dziewczynki. Natychmiast przetrwano wyświetlanie filmu i po zapaleniu światła ustalono, że kupiec żydowski Jankiel Fajnberg napadł na 11-letnią Irenę Jankowską usiłując ją zniewolić.

Rozbestwionego żyda aresztowano, obecnie zaś po rozpatrzeniu sprawy sąd skazał go na rok więzienia.